

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 33/2023-36

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Michaelou Dobrovič, PhD., Thurzova 6, Košice, proti postupu Okresného súdu Košice II v konaní sp. zn. 2T/7/2018 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.
2. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky **u k l a d á** zaplatiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa **442,38 eur** na účet ustanovenej právnej zástupkyne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. februára 2022 v znení jej doplnenia z 13. marca 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 2 ods. 2, čl. 17 ods. 2, čl. 19 ods. 2, čl. 26 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 46 ods. 2, čl. 48 ods. 2 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ustanovení § 2 ods. 4, 7 a 10, § 142 ods. 3 a § 145 ods. 1 Trestného poriadku a ustanovení § 17 a § 34 ods. 1, 3 a 4 Trestného zákona postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia (ďalej len „napadnuté konanie“). Navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prietahov, priznal mu finančné zadost'učinenie a nahradil mu trovy konania.

II. Skutkové východiská

2. Prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II (ďalej len „prokurátor“) podal na sťažovateľa 13. júna 2018 na okresnom súde obžalobu pre zločin skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. b) a ods. 3 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že ako štatutárny orgán obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „obchodná spoločnosť“), nevedol za roky 2011 až 2016 účtovnú evidenciu v súlade so zákonom o účtovníctve a neúčtoval v účtovných knihách o predmete

účetníctva, teda nevedol účetníctvo riadne a preukázateľným spôsobom, čím znemožnil správcovi dane vykonanie daňovej kontroly. Za predmetný zločin bol sťažovateľovi rozsudkom okresného súdu č. k. 2T/7/2018 z 24. januára 2019 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“) uložený súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní troch rokov.

3. Z ďalšieho obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že obhajca sťažovateľa zahlásil proti rozsudku okresného súdu po jeho vyhlásení 24. januára 2019 odvolanie. Proti predmetnému rozsudku podal odvolanie 28. januára 2019 aj prokurátor, ktoré 10. mája 2019 vzal späť. Späťvzatie odvolania prokurátora predseda senátu bral na vedomie uznesením z 26. mája 2020. Toto uznesenie bolo sťažovateľovi, ktorý medzičasom (19. februára 2020) nastúpil výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody v inej trestnej veci, doručené 3. júna 2020.

4. Písomné vyhotovenie rozsudku okresného súdu bolo sťažovateľovi doručené 24. apríla 2020. Následne sa sťažovateľ z uznesenia okresného súdu č. k. 2T/7/2018-388 z 18. augusta 2020 dozvedel, že rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť, vzhľadom načo mu okresný súd započítal dosiaľ vykonaný trest odňatia slobody uložený v skoršej veci do doby výkonu trestu odňatia slobody novo uloženej mu rozsudkom okresného súdu.

5. Koncom februára 2021 sťažovateľ požiadal Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) o informáciu, či eviduje odvolanie voči rozsudku okresného súdu podané jeho obhajcom. Oznámením z 31. marca 2021 krajský súd sťažovateľovi oznámil, že také odvolanie neeviduje.

6. V nadväznosti na zistený poznatok sťažovateľ požiadal okresný súd postupom podľa § 64 Trestného poriadku o navrátenie lehoty na podanie odvolania. Na informatívnom výsluchu konanom na okresnom súde 1. júla 2021 sťažovateľ zotrval na žiadosti na navrátenie lehoty s tým, že dôvody predmetnej žiadosti doplní v trojdňovej lehote určenej predsedom senátu. To sťažovateľ aj vykonal.

7. Z dôvodu pasivity okresného súdu vo veci žiadaného navrátenia lehoty podal sťažovateľ 27. septembra 2021 sťažnosť pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku na krajský súd. Krajský súd sťažovateľovi 1. októbra 2021 notifikoval postúpenie avizovanej sťažnosti na ďalší procesný postup. Oznámením okresného súdu z 25. októbra 2021 bol sťažovateľ vyrozumý, že jeho odvolanie spoločne s dôvodmi na navrátenie lehoty bolo okresným súdom 15. októbra 2021 predložené krajskému súdu.

8. Pre pretrvávajúcu pasivitu všeobecných súdov sťažovateľ adresoval 27. decembra 2021 krajskému súdu podanie, ktorého obsahom bola žiadosť o informáciu, v akom štádiu sa aktuálne nachádza jeho trestná vec, či už bola pridelená senátu a či už bolo nariadené verejné zasadnutie. Keďže na toto podanie krajský súd nereagoval, sťažovateľ podal 31. januára 2022 opätovnú žiadosť. Po podaní ústavnej sťažnosti 7. februára 2022 bolo sťažovateľovi oznámené, že krajský súd 18. januára 2022 rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

9. Po zrušení rozsudku okresného súdu sa hlavné pojednávanie konalo 27. februára 2023, ktoré bolo následne odročené na 13. apríl 2023. Konanie vedené na okresnom súde nie je do dnešného dňa právoplatne skončené.

III.

Argumentácia sťažovateľa

10. Porušenie svojich označených práv sťažovateľ odôvodňuje dvoma argumentačnými líniami. Prvá dôvodová línia sa upína na dĺžku trestného konania, ktorá je podľa názoru sťažovateľa neprimeraná. Druhá argumentačná línia súvisí s vlastnou podstatou trestnej činnosti, ktorá sa sťažovateľovi kladie za vinu.

11. Sťažovateľ najskôr argumentuje, že dĺžka trestného konania, ktoré nie je skončené ani po ôsmich rokoch odo dňa jeho začatia, je neprimeraná. V tejto súvislosti sťažovateľ poukazuje na súdnu prax, podľa ktorej otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, sa skúma na základe troch základných kritérií. Ide o právnu a faktickú zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup orgánov činných v trestnom konaní a súdov.

12. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, sťažovateľ je názoru, že vec nie je zložitá nato, aby spôsobovala takéto predlžovanie konania. Prejednávaná vec patrí po právnej stránke do štandardnej rozhodovacej agendy trestného súdnictva, pričom trestné konanie sa vedie len voči jednému obžalovanému (sťažovateľovi).

13. Pri hodnotení ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa, nemožno podľa sťažovateľovho názoru zistiť takú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným prietahom.

14. Pokiaľ ide o hodnotenie postupu okresného súdu, sťažovateľ akcentuje, že nielen nečinnosť, ale aj neefektívna činnosť súdu môže zapríčiniť porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Dĺžka konania je poznačená viacerými obdobiami nečinnosti okresného súdu, pričom sa vyznačuje aj neefektívnou činnosťou, ktorá spočíva v nedôslednom postupe pri vyznačení právoplatnosti rozsudku okresného súdu. To sa následne podľa názoru sťažovateľa prejavilo aj v ďalších zbytočných prietahoch a vo vykonávaní nadbytočných procesných úkonov, ako je napríklad informatívny výsluch z 1. júla 2021.

15. V ďalšej sťažnostnej argumentácii sťažovateľ predostiera názor o porušení základných zásad trestného konania, predovšetkým práva byť stíhaný len zo zákonných dôvodov, prezumpcie nevinoty, zásady *in dubio pro reo*, zásady *ne bis in idem* a zásady tzv. objektívnej pravdy. Uvedené následne konkretizuje v ďalších dôvodoch ústavnej sťažnosti.

16. Sťažovateľ je presvedčený, že vo veci nebolo vykonané náležité dokazovanie pre spravodlivé a zákonné rozhodnutie vo veci. Opakovane poukazuje na to, že pôvodný konateľ obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] mu odmietol vydať kompletne účtovníctvo, vyhýbal sa mu a nekomunikoval s ním. Na základe odporúčania orgánov činných v trestnom konaní, aby napravil svoju chybu, nechal vypracovať daňové priznania za dané obdobia. Napriek tomu k zastaveniu trestného stíhania v štádiu prípravného konania nedošlo a prokurátor podal na sťažovateľa obžalobu. Týmto postupom mali orgány činné v trestnom konaní sťažovateľa naviesť na dokonanie trestnej činnosti, ktorá sa mu dáva za vinu.

17. Súčasne sťažovateľ poukazuje na nesprávne a chybné závery znaleckého posudku vypracovaného znalcom [REDAKOVANÉ], pretože predmetný znalecký posudok obsahuje chybné a neúplné daňové priznania, nedoplatok na dani a zle zaúčtované daňové licencie. Rovnako

nie je pravdivé vyjadrenie znalca, že daňové priznanie za december 2010 a január 2011 podal sťažovateľ. Tieto daňové priznania mal podať pôvodný konateľ obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľ nebol o vypracovaní tohto znaleckého posudku informovaný a nemohol sa k nemu vyjadriť, pretože o jeho existencii sa dozvedel až z rozsudku okresného súdu.

18. Ďalej sťažovateľ namieta nedostatok subjektívnej stránky trestného činu, za ktorý bol odsúdený. Z hľadiska naplnenia obligatórnych znakov skutkovej podstaty tohto trestného činu sa totiž vyžaduje úmyselné zavinenie. Sťažovateľ opakovane namietal, že nekonal úmyselne, ale z nedbanlivosti. Vo vzťahu k preukázaniu úmyslu absentujú dôkazy. Súčasne sťažovateľ podotýka, že z jeho konania nevznikla žiadna škoda.

19. Sťažovateľ sa súčasne nestotožňuje so závermi súvisiacimi s uloženým trestom odňatia slobody. Uvádza, že pri odsúdených osobách, ktoré zabezpečujú starostlivosť o maloleté deti, by sa malo v súlade s Dohovorom o právach dieťaťa zväziť uloženie trestu nezahrnujúceho odňatie slobody. Poukazuje na potrebu individualizácie uloženého trestu a negatíva uloženia neprimerane vysokého trestu.

20. V závere tejto časti sťažnostnej argumentácie sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prehodnotil kvalifikáciu jeho trestnej veci a vyjadril sa k prekvalifikovaniu skutku, ktorý sa mu dáva na vinu, z trestného činu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 Trestného zákona na trestný čin marenia výkonu správy daní podľa § 278a Trestného zákona.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

21. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

22. Pokiaľ ide o námietku nečinnosti a nesústreďeného postupu všeobecného súdnictva v sťažovateľovej trestnej veci, ústavný súd dáva najskôr do pozornosti svoju ustálenú prax, v súlade s ktorou možno sťažnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku považovať v zmysle § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde za účinný právny prostriedok, ktorý zákon účinne poskytuje sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd a na ktorého použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitného predpisu – Trestného poriadku (m. m. napr. II. ÚS 31/09, II. ÚS 531/2017, IV. ÚS 296/2010, IV. ÚS 113/2012, III. ÚS 263/2021). Obdobný názor vo vzťahu k porovnateľnej právnej úprave § 91 rakúskeho Gerichtsorganisationsgesetz (zákon o organizácii súdov) zaujal aj Európsky súd pre ľudské práva v konaní o sťažnosti č. 23459/94 vo veci Holzinger proti Rakúsku, rozsudok z 30. 1. 2001, bod 16).

23. Ústavný súd v časovej chronológii do podania ústavnej sťažnosti identifikoval vo veci dva časové úseky, v ktorých sa mohli vyskytnúť zbytočné prieťahy. Prvý úsek súvisel s písomným vyhotovovaním rozsudku okresného súdu, kde bolo vo veci rozhodnuté 24. januára 2019 a písomné vyhotovenie rozsudku bolo sťažovateľovi doručené 24. apríla 2020. Druhý úsek sa týkal predkladania veci krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní, kde bol sťažovateľ 25. októbra 2021 vyrozumený, že podané odvolanie spoločne s dôvodmi na navrátenie lehoty okresný súd 15. októbra 2021 predložil krajskému súdu.

24. Pokiaľ ide o prvý časový úsek, sťažovateľ netvrdí ani nepreukazuje, že by v tejto súvislosti podal sťažnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku, ktorou by sa domáhal eliminácie prieťahov vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia. Vzhľadom na to, že sťažovateľ nevyužil právny prostriedok ochrany svojho základného práva, ktorý mu osobitný predpis (Trestný poriadok) účinne poskytuje a na ktorého použitie je oprávnený, je potrebné ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

25. V súvislosti s druhým časovým úsekom neuniklo pozornosti ústavného súdu, že sťažovateľ 27. septembra 2021 podal sťažnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku na krajský súd. Krajský súd v krátkom časovom slede 1. októbra 2021 sťažovateľovi notifikoval postúpenie predmetnej sťažnosti na ďalší postup. Následne okresný súd sťažovateľovi 25. októbra 2021 oznámil, že jeho odvolanie spoločne s dôvodmi na navrátenie lehoty 15. októbra 2021 predložil krajskému súdu. Krajský súd následne vo veci rozhodol 18. januára 2022 tak, že rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol. V danom prípade teda sťažovateľ využil účinný prostriedok nápravy v podobe sťažnosti podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku, pričom jeho prostredníctvom bola zjednaná náprava. Keďže spomínaná sťažnosť sa v predmetnej veci ukázala ako účinná pre dosiahnutie nápravy, ústavný súd nemohol danú situáciu posúdiť ako ústavne neudržateľnú. Z uvedeného dôvodu ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

26. Pokiaľ ide o celkovú dĺžku trestného konania vedeného voči sťažovateľovi, obžaloba na sťažovateľa bola podaná 13. júna 2018 a okresný súd vo veci rozhodol 24. januára 2019. Rozhodnutie o obžalobe v takomto časovom úseku nemožno vyhodnotiť ako ústavne neudržateľné. Následne trestné konanie pokračovalo, pričom v súdnom konaní sa vyskytli dva už zmienené časové úseky. Pokiaľ ide o prvú fázu, ako ústavný súd už podotkol, sťažovateľ nevyužil účinný prostriedok nápravy, ktorý mu zákon priznáva na ochranu jeho základných práv a slobôd. V druhom prípade predmetný prostriedok nápravy sťažovateľ využil, pričom jeho prostredníctvom bola náprava aj reálne zjednaná. So zreteľom na všetky uvedené okolnosti ústavný súd uzatvára, že celková dĺžka trestného konania je hraničná, avšak z hľadiska ústavného práva akceptovateľná.

27. Druhá sťažnostná námietka súvisí s vlastnou podstatou trestnej činnosti, ktorá sa sťažovateľovi dáva za vinu. Sťažovateľ ňou v podstate vyjadruje subjektívnu nespokojnosť so závermi objektivizovanými v rozsudku okresného súdu, ktorým bol uznaný vinným za žalovanú trestnú činnosť. Dané argumentačné línie smerujú voči dôvodom rozsudku okresného súdu. Ústavný súd dáva opätovne do pozornosti, že ústavná sťažnosť je v súlade s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd. V danej veci existuje právny prostriedok, ktorým

sa sťažovateľ môže domáhať ochrany svojich základných práv a slobôd, o ktorých sa domnieva, že boli porušené rozsudkom okresného súdu. Daným procesným prostriedkom je odvolanie upravené v § 306 a nasl. Trestného poriadku, ktoré sťažovateľ aj podal a ktoré viedlo k náprave, pretože na jeho základe bol napadnutý rozsudok zrušený. Trestné konanie vo veci nie je právoplatne skončené a ďalej prebieha. Ústavný súd pripomína, že jeho úlohou ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti nie je meniť, resp. naprávať tvrdené či skutočné pochybenia všeobecných súdov a iných orgánov v dosiaľ právoplatne neskončených konaniach, ale je zásadne povolaný zaoberať sa zásahom do ústavne zaručených práv a slobôd sťažovateľa v právoplatne skončenej veci za súčasného vyčerpania všetkých garantovaných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje (m. m. napr. IV. ÚS 638/2020). Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

28. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd nezaoberal návrhom sťažovateľa na uloženie príkazu konať a na priznanie finančného zadost'učinenia.

V.

Trovy konania

29. Keďže ústavný súd sťažovateľovi ustanovil právnu zástupkyňu, rozhodol podľa § 37 ods. 2 zákona o ústavnom súde o trovách konania, ktoré vznikli v súvislosti s právnym zastupovaním sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom. Právna zástupkyňa sťažovateľa vyčíslila trovy konania pozostávajúce z odmeny za dva úkony právnej služby a režijného paušálu na sumu 442,38 eur. Pri stanovení výšky trov právneho zastúpenia sťažovateľa vychádzal ústavný súd z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3], podľa ktorej základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2023 je 208,67 eur, hodnota režijného paušálu je 12,52 eur. Právna zástupkyňa sťažovateľa má nárok na odmenu za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2023 (prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie ústavnému súdu – doplnenie ústavnej sťažnosti) v sume 442,38 eur vrátane režijného paušálu (2 x 208,67 eur + 2 x 12,52 eur). Tieto trovy konania uhradí na účet ustanovenej právnej zástupkyne sťažovateľa Kancelária Ústavného súdu Slovenskej republiky v súlade s § 37 ods. 2 zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. apríla 2023

Robert Šorl
predseda senátu